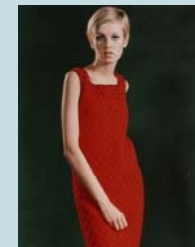

Alles draait om eenvoud

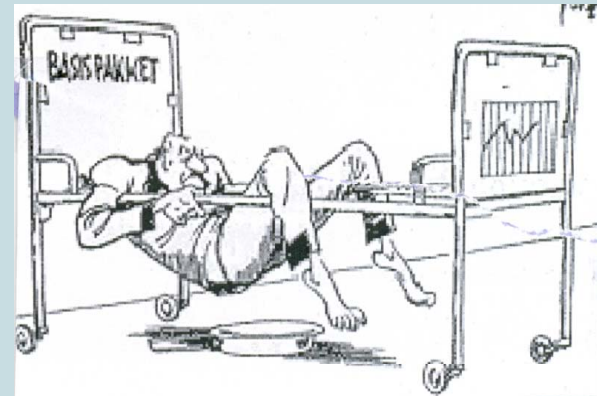
Goedkopere en betere zorg Kan minder ook gezonder zijn?

Hub Wollersheim

Onderdelen voordracht

- 1) Oorzaken stijgende kosten Nederlandse gezondheidszorg
- 2) Bezuinigingsvoorstellen en consequenties
- 3) Doelmatig verantwoorde alternatieven

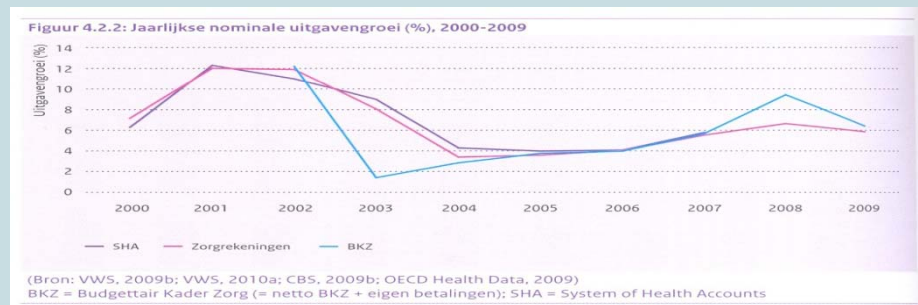
Oorzaken stijgende kosten Nederlandse gezondheidszorg

Gezondheidszorg economisch van groot belang: 1,3 miljoen werknemers, jaarmzet: 72 miljard Euro, uitgaven rond de 9,8% van het BNP.

Stijging uitgaven:

in 2008 top: +6,2%

in 2010: +3,7% (gemiddeld EU: +3,3%; in VS: +6,9%)

Westert G et al. Zorgbalans 2010:
RIVM. Bilthoven; 2010.

Oorzaken stijging:

- 1) vergrijzing en co/multimorbiditeit
- 2) langere overleving met meer chronische ziekten
- 3) groei medische mogelijkheden
- 4) non-evidence based health policy
- 5) marktwerking

Bezuinigingsvoorstellen

Consequenties: minder en slechter

Bezuinigingsvoornemen regering: -1,3 miljard

Vraag CvZ:

“Welke lage ‘ziektelast aandoeningen’ kunnen uit het pakket?”
en

“Waar kan een hogere eigen bijdrage voor gevraagd worden?”

Antwoord:

1) GGZ (-590 miljoen en eigen bijdrage van 275 Euro) en verslavingszorg

2) Persoonsgebonden budget (-900 miljoen)

3) Stop leefstijlcampagnes, tolken, overheveling jeugdzorg gemeenten (-300 miljoen), korten huisartsen (-50 miljoen), dure middelen naar ziekenhuisbudget (-50 miljoen)

4-tal grote internationale literatuuroverzichten: beter en goedkoper: kan dat?

Bodenheimer T et al. High and rising health care costs. Ann Intern Med 2005; 143: 26.

- 1) Disease management programs to reduce costly complications: patients with chronic disease consume 70% healthcare budget
- 2) Strengthening of primary care
- 3) Decision support to avoid inappropriate services
- 4) Improved diffusion of EBM and of technologies to support patient self management

J Ovreteid; Review series Health Foundation: Can we save money by improving quality? BMJ Qual Saf 2011; 20: 293.

Major conclusion: stimulate care models for patients at risk for deterioration: chronic care models with multidisciplinary team based approaches and self-care services

Yong P et al. The healthcare imperative; lowering costs and improving outcomes. IOM; Washington; 2010.

Factors driving expenditure growth:

- 1) Scientific uncertainty (70% healthcare)
- 2) Perverse economic incentives
- 3) System fragmentation
- 4) Lack of patient involvement
- 5) Underinvestment in population health

Swensen S et al. Controlling healthcare costs by removing waste. BMJ Qual Saf 2011; 20: 534.

- 1) Overuse of health services
- 2) Preventable complications
- 3) Inefficient care processes

Kwaliteitsbevorderende kostenbesparing Curatieve sector gezondheidszorg (25 miljard)

Scientific Institute for
Quality of Healthcare

Interventie	Kwaliteitsverbetering		Besparing Milja Euro's
Werk patiëntgericht	Zorguitkomsten	+ 3%	0,8 (- 3%)
Wees zorgzaam	Kwaliteit van Leven	+ 15%	0,1 (?)
Vereenvoudig zorgprocessen	Zorguitkomsten (volume, kosten)	+ 2% / - 7%	1,0 (- 4%)
Taakdelegeer eenvoudig	Tevredenheid	+ 8%	0,5 (- 2%)
Concentreer complex	Mortaliteit	- 20%	?
Voorkom onveiligheid	Mortaliteit	- 5%	0,3 (- 1%)
Werk evidence based	Overuse	- 10%	?
Minimaal invasief/dagverpleging	Complicaties	- 8%	1,3 (- 5%)
Ontmarkt	Toegankelijkheid	+ 17%	?

Patiënt gericht werken

Patient-empowerment: van lijdend naar leidend voorwerp

IQ

Scientific Institute for
Quality of Healthcare

- 1) Noden en behoeften patiënt staan centraal
- 2) Gebruik gezamenlijke besluitvorming
- 3) Stimuleer zelfmanagement
- 4) Wees zorgzaam

D Berwick. What 'patient centred' should mean:
confessions of an extremist.
Health Affairs 2009; 28: 555.

'My healthcare provider gave me exactly the help I needed and wanted, exactly when and how'.

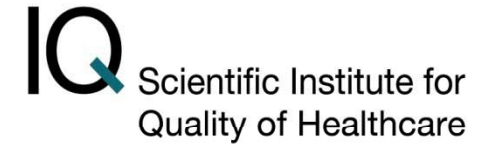
Definition of patient centredness:

- 1) The **needs** and **experiences** of the **autonomous** patient come first: needs assessment and self-management
- 2) 'Nothing about me without me': shared decision making; patients in boards, guideline committees, QI project groups etc
- 3) Every patient is the only patient, 'personalized' care: op de **individuele** persoon gerichte **zorgzaamheid**

Stimuleer zelfmanagement.

L Engelen: ZORG 2.0 'we doen alsof de patiënt niks kan'.
MC 2011; 66: 664.

Van lijdend tot leidend voorwerp.

Gebruik ervaringen, kennis en kunde van patiënten

SR van zelfmanagement: Faber M, et al. De effectiviteit van zelfmanagement. IQ healthcare, Nijmegen; 2010. De Silva D. Evidence: Helping people help themselves. Health Foundation, London; 2011: '**Self-management works**'

Voorbeeld:

Bloomfield H et al. Effect of patient self-testing and self-management of long-term anticoagulation. Ann Intern Med 2011; 154: 472.

INR testing and dose adjustments at home vs usual care:

-50% less VTE

-10% less bleeding and -25% less death

->QoL/satisfaction

Informeren, begrijpen en (mee)beslissen

Shared Decision Making

- Principe: laat een goed geïnformeerde patiënt die kan en wil altijd meebeslissen over diagnostiek, behandeling, follow-up en wijze van benadering
- O 'Connor A et al. Do patient decision aids meet effectiveness criteria of the international patient decision aid standards collaboration? Med Dec Making 2007; 27: 554: "Numerous randomized trials indicate that SDM improve decision quality and prevents overuse"

Wees zorgzaam

Avedis Donabedian 1919-2000

Kwantificering kwaliteit van zorg op basis
van structuur-, proces- en uitkomstindicatoren

***”And, “What is the secret of quality?” you will ask.
Very simple, it is love- love of knowledge,
love of man, love of patients and love of God.
Let us live and work accordingly.”***

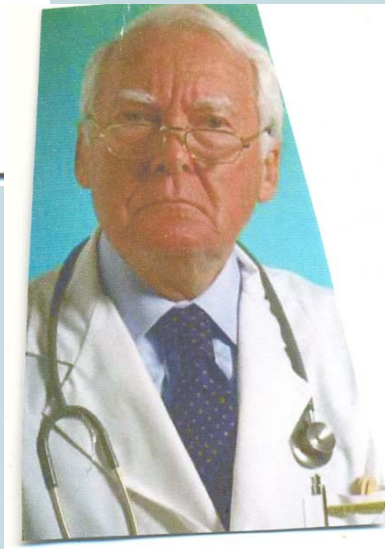
>Zorgzaamheid als onderdeel van patiëntgerichte zorg en als motivator
van zorgverleners

Nobele redenen om dokter te worden

Scientific Institute for
Quality of Healthcare

dboud

Praktische redenen

What motivates doctors?

Time magazine 2006:

Nederland: (VS):

- 1) Zorgen (of iets betekenen) voor anderen (5)
- 2) Werken in een groep/team (4)
- 3) Spannende dingen doen; heldenrol (6)
- 4) Interessante en wijze kennis opdoen(3)
- 5) Aanzien (2)
- 6) Diversiteit werkveld (16)
- 7) Salaris (1)

KIZ: Keep it Zimpel; ver slank en versimpel

Maak complexe en chaotische processen simpel (BPR), slank (lean) en voorspelbaar gestandaardiseerd

Wollersheim H, Ouwens M. Ketenzorg in academische ziekenhuizen. Handboek Kwaliteitszorg 2003; 1-18:

Proces gericht denken: Process mapping; BPR: beschrijf stappen in klinisch proces (patiëntengroep; product): actueel > ideaal

Combineren met evidence based inhoudsgericht denken: van richtlijn tot klinisch –tzt transmuraal- pad

Proefschrift Ellen Joan van Vliet; conclusies:

Ketenzorgprogramma en lean management:

Verhoging kwaliteit

Verlaging kosten

